

kens Tavler, ere ikke store. De ere størst, hvor der er meget kirkeligt Liv, det er sikkert nok, men jeg kan ikke forstaa, at det kan være rigtigt, at de Midler, som indsamles i Kirken fra Menigheden, ikke maa forvaltes af Menigheden selv. I gamle Dage var Fattigplejen her i Landet jo i høj Grad en Menighedssag. I den katolske Tid havde vi jo ikke anden Fattigpleje end den, Menigheden foranledigede og gennemførte. Ogsaa senere, langt hen under Reformationen, næsten til Fattigplakaten af 1803, havde vi Fattigplejen som en Menighedssag. Den offentlige Fattigpleje er jo nu helt taget bort af Menighedens Haand. Jeg skal ikke udtale mig om dette Forhold, men at man tager disse Skillinger, som indsamles i Kirken, og lægger dem hen under en Bestyrelse, som aldeles ikke kan noget med Kirken og Menigheden at gøre, finder jeg ikke rigtigt, men jeg finder det rigtigst, at Kirken selv gennem sin valgte Repræsentation uddeler disse Midler. Jeg tror ogsaa, at naar man giver Kirken Ret dertil, ville disse Midler indflyde rigeligere end nu og ville blive anvendte paa en virkelig human Maade, thi jeg tror, at det Skudsmaal maa man give Menighederne rundt omkring, at hvor de have taget Fattigplejen og Sygeplejen op, virke de i human Retning fuldt saa vel som nogen anden Institution her i Landet. Jeg tror som sagt, at disse Midler ville indkomme rigeligere end nu, og at de ville blive forvaltede paa en fuldkomment human Maade, som jeg er sikker paa, at det ærede Medlems Meningsfæller ikke ville føle sig brøstholdne ved. Det ærede Medlem talte, som om han ikke ønskede, at Sognemenighederne her i Landet skulde have nogen som helst Organisation; det kan være, at det ærede Medlem ikke ønsker det — det bliver jo en Sag for sig — men jeg, som ønsker det, kan ikke finde, at de Indvendinger, som det ærede Medlem har fremført mod dette Lovforslag, skønt de ere mange, have synderlig Vægt.

Der er jo i det hele taget kommet adskillige Indvendinger mod Lovforslaget. Den højtærede Kultusminister sagde, at han ønskede først og fremmest en Repræsentation for hele det evangelisk-lutherske Kirkesamfund. Ja, det er jo godt nok, men vi faa blot ikke denne Repræsentation, som der tales saa meget om. Ministeren vil jo ikke stille Forslag om den, og jeg tror heller ikke, at det er Vejen, man skal gaa. Jeg tror ikke, at man bedst bygger et Hus ved at begynde med de øverste Etager og gemme det nederste til sidst,

jeg tror, at det er bedst, at man gaar den modsatte Vej og bygger fra Grunden af. Jeg tror, at man lettest kommer til en Kirkerepræsentation, naar man begynder med Oprettelsen af Menighedsraad, thi hvorledes man end tænker sig en Kirke-repræsentation indrettet, saa ere dog alle Parter enige om, at der skal Lægmand med i denne Repræsentation, jeg er sikker paa, at ogsaa den højtærede Kultusminister er af den Mening; men skal der det, er det i høj Grad nødvendigt, i alt Fald efter min Formening, at Lægmandene faa Adgang til forinden at deltage i Behandlingen af kirkelige Spørgsmaal og Sager. Jeg tror, at netop som en Forberedelse til Optagelse af Spørgsmaalet om en Kirkerepræsentation er det heldigt at faa Menighedsraad, for at de paagældende forinden kunne faa lært at tage Del i Behandlingen af Spørgsmaal, som angaa deres Menighed, og kunne komme til at arbejde med disse Spørgsmaal, og det er det, som dog i noget Maal opnaas ved Indførelse af Menighedsraad og Henlæggelse af de her nævnte Forretninger til dem. Jeg tror ikke, at man skal spekulere paa at gaa den modsatte Vej og sige: Vi ville først have en Repræsentation, saa kunne vi oprette saadanne Menighedsraad i Sognemenighederne. Det er efter min Mening en forkert Vej, det er, som om man vilde sige: Vi bygge først det øverste af Huset, Spiret og Taarnet og de øverste Etager, og siden lægge vi Grunden dertil. En saadan Bygning vil ikke kunne holde sig. Dernæst siger den ærede Kultusminister, at vi ogsaa først maa have en Præstelønningslov. Ja, skulle vi vente efter en Præstelønningslov og efter en Kirkerepræsentation, saa faa vi saamænd ingen Menighedsraad, saa faa vi saamænd ingen Indflydelse for Menigheden paa Præstevalget. Hvad Kirkerepræsentationen angaar, har jeg omtalt, at det har lange Udsigter, og med en Præstelønningslov kan det ogsaa have lange Udsigter. Der har været et Tidspunkt her i Landet, da Præsterne kunde have faaet en Lønningslov, som de sikkert, hvis de havde den nu, vilde have været meget glade ved. Det var i 70erne, men da fik vi den ikke, da satte man sig meget stærkt imod Folketingets Fordringer i denne Sag. Nu er det belejlige Øjeblik i den Henseende forspildt, jeg tror ikke, at man nu let kommer til en Præstelønningslov, som Præsterne vilde være fornøjede med, og som den højtærede Kultusminister, der jo i saa Henseende maa staa som en Repræsentant for Præsterne, vil kunne tage imod. Jeg